

Sygn. akt V KK 151/22

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 29 kwietnia 2022 r.
sprawy **M. B.**
skazanego za czyn z art. 280 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 17 czerwca 2021 r., sygn. akt II AKa (...)
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w G.
z dnia 1 października 2020 r., sygn. akt IV K (...)

postanowił

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

M. B., został oskarżony o to, że:

- I. w dniu 13 marca 2019 r. w P. w sklepie H., działając wspólnie i w porozumieniu z M. G. oraz S. S., będąc zamaskowanymi i grożąc M. C. nożem, dokonali zaboru w celu przywłaszczenia 50 paczek papierosów marki L. i P. (...) o wartości 750 zł, czym działali na szkodę B. T. i M. C., tj. o czyn z art. 280 § 2 k.k.
- II. w dniu 18 marca 2019 r. w S. w sklepie Z., działając wspólnie i w porozumieniu z M. G. oraz M. B., będąc zamaskowanymi i grożąc W. K. natychmiastowym użyciem przemocy za pomocą przedmiotu przypominającego

broń palną, stanowiącego inny podobnie niebezpieczny przedmiot, dokonali zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w kwocie 150 zł oraz paczki papierosów wartości 13,99 zł, czym działali na szkodę P. N. i W. K., tj. o czyn z art. 280 § 2 k.k.

III. w dniu 18 marca w S. w sklepie Z., działając wspólnie i w porozumieniu z M. B. dokonali zniszczenia mienia w postaci kasy fiskalnej, kalkulatora, stojaka plastikowego, zapalniczek oraz różnego rodzaju napojów, powodując straty o łącznej wartości 1675,90 zł, tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 1 października 2020 r., sygn. akt IV K (...), Sąd Okręgowy w G.:

I. uznał oskarżonego M. B. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. I aktu oskarżenia, z tym ustaleniem, że oskarżony działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami dokonał zaboru w celu przywłaszczenia papierosów różnych marek o wartości łącznej 1586,82 złotych, czyn ten zakwalifikował z art. 280 § 2 k.k., i za to, przy zastosowaniu art. 60 § 1 k.k., art. 60 § 6 pkt 2 k.k., na podstawie art. 280 § 2 k.k., wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. uznał oskarżonego M. B., w ramach czynów zarzucanych oskarżonemu w pkt. II i III aktu oskarżenia, za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 18 marca 2019 r. w S., w sklepie Z., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, będąc zamaskowanymi i grożąc W. K. natychmiastowym użyciem przemocy za pomocą pistoletu nadającego się do oddania strzałów przy wykorzystaniu sprężonego gazu CO₂, ale nie stanowiącego broni palnej ani broni pneumatycznej podlegającej rejestracji, dokonali zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w kwocie 150 zł oraz paczki papierosów o wartości 13,99 zł, niszcząc przy tym mienie w postaci wyposażenia sklepu oraz produktów spożywczych o wartości łącznej 1997,90 zł, czym działali na szkodę P. N. i W. K., czyn ten zakwalifikował z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, przy zastosowaniu art. 60 § 1 k.k., art. 60 § 6 pkt 2 k.k., na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., połączył orzeczone wobec oskarżonego M. B. jednostkowe kary pozbawienia

wolności i wymierzył mu karę łączną 1 (jednego) roku i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 63 §1 k.k. zaliczył na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego M. B. czas rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego w sprawie od dnia 18.03.2019 r. do dnia 05.09.2019 r.;

XIX. na podstawie art. 46 §1 k.k. orzekł wobec oskarżonych M. B., M. G. i S. S. solidarnie obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami przypisanymi oskarżonym popełnionymi na szkodę B. T. poprzez zapłatę na jego rzecz kwoty 1586,82 (jeden tysiąc pięćset osiemdziesiąt sześć złotych i osiemdziesiąt dwa grosze) złotych;

XX. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonych M. B., M. G. i S. S. solidarnie obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami przypisanymi oskarżonym popełnionymi na szkodę P. N. poprzez zapłatę na jego rzecz kwoty 1997,90 (jeden tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiąt siedem złotych i dziewięćdziesiąt groszy) złotych, przy czym odpowiedzialność solidarna oskarżonego M. G. ograniczona została do kwoty 163,99 (sto sześćdziesiąt trzy złote i dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) złotych.

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcia dotyczące innych oskarżonych, w przedmiocie dowodów rzeczowych i kosztów procesu.

Od powyższego wyroku apelację wywiodła m.in. obrońca oskarżonego M. B., która zaskarżyła ww. wyrok w stosunku do wymienionego oskarżonego w całości, zarzucając mu:

1. w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie II zaskarżonego wyroku - obrazę prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, poprzez dokonanie nieprawidłowego zastosowania reguł wykładni i uznanie, iż czyn przypisany oskarżonemu spełnia wszystkie przesłanki przestępstwa z art. 280 § 1 k.k.,

2. w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie I zaskarżonego wyroku obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., poprzez dokonanie jednostronnej oceny i wybiórczego zastosowanie zeznań świadków, którym sąd przyznał walor wiarygodności, jednakże zastosowania tylko części zeznań składanych przez

świadców, wyłącznie obciążających, niezbędnych do uzasadnienia przypisania sprawstwa i winy oskarżonego z pominięciem okoliczności nieznanych, wątpliwych i wewnętrznie sprzecznych z pozostałym materiałem dowodowych, w tym z wyjaśnieniami oskarżonych,

3. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia tj. art. 6 k.p.k. w zw. z art. 424 §1 k.p.k. poprzez dokonanie zbiorczej i ogólnikowej oceny wyjaśnień oskarżonego M. B. w odniesieniu do obu przypisanych jemu czynów, co uniemożliwia przedstawienie argumentacji polemizującej przez obrońcę, pozostawiając zarzuty nieprawidłowej oceny dowodowej wyjaśnień bez możliwości merytorycznego ustosunkowanie się do nich przez sąd odwoławczy.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego M. B..

Wyrokiem z dnia 17 czerwca 2021 r., sygn. akt II AKa (...), Sąd Apelacyjny w (...):

- w punkcie I.1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że odnośnie czynu przypisanego M. B. w punkcie II przyjął, że w dniu 18 marca 2019 r. w S. w sklepie Z., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, będąc zamaskowanymi, wbiegając do sklepu i demonstrując zamiar użycia przemocy przez trzymanie w ręku przed sobą przez jednego z napastników pistoletu nadającego się do oddania strzałów przy wykorzystaniu sprężonego gazu CO₂, ale niestanowiącego broni palnej ani broni pneumatycznej podlegającej rejestracji spowodowali, że znajdująca się w sklepie sprzedawczyni W. K., widząc zachowanie napastników i obawiając się o swoje życie i zdrowie opuściła sklep, a oskarżeni dokonali zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w kwocie 150 zł oraz paczki papierosów o wartości 13,99 zł niszcząc przy tym mienie w postaci wyposażenia sklepu oraz produktów spożywczych o wartości łącznej 1.997,90 zł, czym działali na szkodę P. N. i W. K.;
- w punkcie II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok w stosunku do M. B. utrzymał w mocy.

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcia dotyczące innego oskarżonego oraz w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku kasację wywiodła obrońca oskarżonego M. B., która zaskarżyła wyrok w całości, zarzucając mu rażące naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, to jest przyjęcie nieprawidłowej kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, poprzez dokonanie nieprawidłowego zastosowania reguł wykładni i złamanie zakazu analogii przez co doszło do uznania, iż czyn przypisany oskarżonemu spełnia znamiona przestępstwa z art. 280 § 1 k.k.

Podnosząc powyższy zarzut skarżąca wniosła o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) w całości i przekazanie sprawy właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna.

Sąd Apelacyjny miał bowiem rację, że ustalony w sprawie stan faktyczny pozwalał na zakwalifikowanie czynu, opisanego w punkcie I.1 zaskarżonego wyroku, jako przestępstwa rozboju z art. 280 § 1 k.k., popełnionego w formule groźby natychmiastowego użycia przemocy. Nie może bowiem budzić wątpliwości, że wbiegnięcie do sklepu zamaskowanych sprawców, z których jeden trzymał przed sobą pistolet nadający się do oddania strzałów przy wykorzystaniu sprężonego gazu CO₂ (choć niestanowiący ani broni palnej ani broni pneumatycznej podlegającej rejestracji), stanowiło konkludentne wyrażenie takowej groźby. Przy tej okazji należy zauważyć, że w doktrynie i orzecznictwie utrwalony jest trafny pogląd, że „dla dokonania rozboju, a w szczególności do wystąpienia znamienia groźby, nie jest konieczne werbalizowanie. Może ona być formułowana w sposób konkludentny poprzez stosowne zachowanie sprawcy” (zob. M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas [w:] Kodeks karny. Część szczególna. Tom III. Komentarz do art. 278-363 k.k., wyd. V, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2022, komentarz do art. 280, teza 41 i cytowane tam poglądy judykatury). W okolicznościach przedmiotowej sprawy nie może także budzić wątpliwości, iż celem rzeczzonej groźby było umożliwienie oskarżonym niezwłocznego zawładnięcia cudzą rzeczą. Wynika to w sposób oczywisty nie tylko z ich zachowania bezpośrednio po wbiegnięciu do sklepu, ale i z wyjaśnień samych

oskarżonych (zob. m.in. wyjaśnienia S. Szramke – k. 105 – 109, wyjaśnienia M. Babinka – k. 154 – 154 v., 158, 490 – 491, 744 wyjaśnienia M. Genczy – k. 172). Równie oczywiste jest, że ww. groźba miała „swojego” realnego adresata, u którego wywoła uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona. W chwili wbiegnięcia do sklepu oskarżonych M. B. i S. S. w miejscu tym przebywała jednak ekspedientka W. K.. Kobieta ta na widok oskarżonych (zamaskowanych i wyposażonych w pistolet) bardzo się przestraszyła i wybiegła ze sklepu („ich zachowanie wskazywało na to, że usiłowali dokonać napadu rabunkowego. Ja byłam sparaliżowana strachem, nie odzywałam się i chciałam jak najszybciej uciec ze sklepu żeby nie stała mi się żadna krzywda. Bardzo się bałam, bo widziałam przedmiot, który był pistoletem. Mężczyźni ci zaraz skierowali się do lady, gdzie znajdowała się kasetka i kładli się na ladzie, aby ją sięgnąć, ja to wykorzystałam i za ich plecami wybiegłam ze sklepu” – zeznania W. K. - k.38). Okoliczność, że S. S. i M. B. ekspedientki nie zauważyli nic w tej sytuacji nie zmienia. Dla bytu przestępstwa rozboju popełnionego w formule groźby natychmiastowego użycia przemocy nie jest jednak konieczne, by sprawca widział osobę, pod której adresem tę groźbę, w celu zawładnięcia mieniem, kieruje.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy ocenił kasację jako oczywiście bezzasadną i orzekł o jej oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., obciążając nimi skazanego.